Poštnina plačana v gotovini.

Štev. 33. V Ljubljani, dne 30. novembra 1925. VII. leto.

NAŠ GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih nameščencev in upokojencev :: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne štev. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega, dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40·—
Polletna naročnina . . . . „ 20·—
Četrtletna naročnina . . . . „ 10·—
Za inozemstvo je dodati poštnino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica štev. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Glavni zbor delegatov Osrednje Zveze.

Glavni odbor Osr. Zveze je na seji dne 23. okt. sklenil, sklicati za nedeljo, 15. nov., glavni zbor delegatov, ki naj bi določil nadaljnje smernice za uspešnejše udejstvovanje Osr. Zveze in razčiščenje nezadovoljivega razmerja med njo in Glavnim Savezom. Te odnošaje je zakrivil Glavni Savez sam, ker do 13. novembra na ponovne dopise in inicijativne predloge Osr. Zveze radi končne izvedbe na glavni skupščini v Ljubljani (19. in 20. IV. t. l.) in na občnem zboru Osr. Zveze (9. VIII. t. l.) zaključenih sklepov ni reagiral. Šele 13. nov. je prejela Osr. Zveza od Glavnega Saveza odgovor (glej zadnjo številko »N. Gl.«), ki pa meritorno tudi ni ustrezal našim težnjam. Dalje je moral glavni zbor delegatov v smislu novih statutov porazdeliti delo Osr. Zveze med različne odseke.

1.

Ta zbor se je vršil 15. novembra t. l., vendar pa glavni odbor Osr. Zveze od njega ni mogel prejeti zaželjene inicijative; zlasti glede načina poglobitve stikov in uspešnejšega izvrševanja sklepov med Osr. Zvezo in Glavnim Savezom ni prišlo do konkretne odločitve.

Sejo je otvoril ob 10. uri dopoldne predsednik Lilleg s pozdravom vsem delegatom, zlasti onim, ki se niso ustrašili stroškov in ki so prihiteli z dežele kot zastopniki krajevnih organizacij.

Dalje je pozdravil zastopnika »Hranilnega in posojilnega konsorcija«, predsednika gosp. Podgornika in tajnika gosp. Rostana. — V Sloveniji imamo okoli 60 najrazličnejših organizacij, od katerih pa čuti za enoten nastop potrebo komaj 25. Če tudi imajo vse strokovne organizacije mnogo skupnih interesov, ki naj bi jih preko Glavnega Saveza zastopala Osr. Zveza, vendar še nismo prišli do zaključka, da brez močne organizacije tudi ob največjem naporu ne moremo ničesar izvojevati. Vse neuspehe je v prvi vrsti pripisovati strokovnim organizacijam samim, ki Osrednje Zveze ne podpirajo niti gmotno niti moralno. Pred vsem veljaj pravilo, da se organiziraj zadnji državni nameščenec strokovno, *vse strokovne organizacije naj tvorijo matico Osr. Zveze, ki bo, ojačena in opiraje se na številnost pri njej včlanjenih organizacij dosegla pri Glavnem Savezu, kar upravičeno želi.* Na ta način bi bilo treba reorganizirati vse pokrajinske zveze, ki bi v smotrenem sporazumu po potrebi tudi preko Glavnega Saveza od vlade dosegle vse, za kar se pulimo brezuspešno že nad eno leto. — Iz korespondence, ki jo prečita tajnik Bekš, je razvidno, da izza meseca aprila t. l. do danes nismo v ničemer uspeli. Tudi na Glavni Savez smo se obračali zaman.

Glavni odbor Osr. Zveze je na seji 14. novembra razpravljal o situaciji, ki je nastala zbog sterilnosti Glavnega Saveza, ter zaključil, da odgovori Glavnemu Savezu s sledečo izjavo:

»Glavni odbor Osr. Zveze javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo je točno proučil odgovor Glavnega Saveza z dne 9. nov. t. l. št. 91 (glej zadnjo številko »N. Gl.«) ter po vsestranskem objektivnem razmotrivanju ugotovil, da ta odgovor ne ustreza niti številnim inicijativnim predlogom Osr. Zveze, niti intencijam zadnjih njenih dopisov glede sklicanja izredne skupščine Gl. Saveza, oziroma manifestačnih shodov v vseh mestih naše države — še manj pa zaključkom letošnje glavne skupščine Glav. Saveza v Ljubljan (19. in 20. aprila) samim. Odgovor Glav. Saveza je tem manj zadovoljiv, ker ogroža v veliki meri še ono malo organizacijskega čuta, ki ga ob vednih neuspehih osvedočajo strokovne organizacije baš napram Osrednji Zvezi in potom nje seveda tudi napram Glavnemu Savezu. Zato je Osr. Zveza sklenila, da bo intimirala odgovor Glav. Saveza vsem ostalim pokrajinskim zvezam s prošnjo za izjavo in v dosego enotnega nastopa za izvedbo 19. aprila t. l. na ljubljanskem kongresu drž. nameščencev zaključenih sklepov. Glavni Savezj se hkrati ponovno in zadnjič pozivlja, naj skliče izredno skupščino najkesneje do 1. januarja 1926.«

Glavni zbor delegatov odobri to izjavo, vendar z izpremembo, da je sklicati izredno skupščino Glavn. Saveza še pred parlamentarnimi božičnimi počitnicami.

O vprašanju, kako omogočiti uspešnejše delovanje Osr. Zveze, se je razpletla živahna debata (gg. preds. Lilleg, prof. Rajč, Golob, dr. Stegenšek, Bekš, Kukar, Vrtěl, Sušec, Rendla in Adamič) ter se je končno odobril sklep glavn. odbora z dne 14. novembra, ki je zaključil, da je treba v najkrajšem času in z rokom za odgovor do 1. januarja 1926. povabiti vse pri Osrednji Zvezi še nevčlanjene strokovne organizacije za pristop v Osr. Zvezo.

Končno je sklenil glavni zbor delegatov, da mora Osrednja Zveza podvzeti potrebne korake sporazumno z ostalimi pokrajinskimi zvezami tudi brez Glavnega Saveza, ako bi ta tekom meseca decembra t. l., bodisi na izredni skupščini ali na drug ustrezajoč način ne dal prilike, da se vprašanje odnošajev med državnimi nameščenci in vlado vsestransko razčisti.

2.

Nato so sledile volitve raznih odsekov, in so bili izvoljeni

1. **časnikarski odsek:** gg. Jesenko, Adamič, Svetek, Dostal, dr. Zbašnik, Golob, Hruška, Petrovčič, Beguš, dr. Stegenšek in Pirc.

Sklenilo se je, da je treba potom javnega razpisa v »N. Gl.« akvirirati stalne dopisnike, ki bodo poročali o odnošajih drž. nameščencev v drugih državah. Za pridobivanje novih naročnikov »N. Gl.« je angažirati vse strokovne in krajevne organizacije. Glavni zbor delegatov je istotako sklenil, da sme časnikarski odsek s sredstvi, ki mu jih prinaša list, razpolagati samostojno, vendar pa pod stalnim nadzorstvom glavnega odbora, oziroma glavnega zbora delegatov Osr. Zveze;

2. V **propagandni** odsek so bili izvoljeni gg. Štibler, Pirc, Beguš, Bekš, Rostan in Kukar.

3. **Pragmatični** odsek obstoji iz gg. dr. Stegenška, dr. Ferjančiča, Svetka, Matjašiča in Rusa.

4. V **pravovarstveni** odsek so bili izvoljeni gg. Sušec, dr. Andrejka in Matjašič.

5. **Gospodarski odsek:** gg. Rostan, Štibler, Beguš, vladn. svetnik Ant. Mencinger, Adamič, Mislej, Lilleg, Paternoster in Kuharič;

6. **Odsek za sestavo raznih pravilnikov in revizijo sedanjega Zveznega štatuta:** gg. dr. Stegenšek, dr. Ferjančič, Rus, Paternoster, Primožič, Golob in Drol.

Delovanje vseh odsekov se mora čim najbolj pospešiti, ter so prevzeli najstarejši člani dolžnost, da konstituiranje (predsednik, tajnik itd.) teh odsekov brez odloga omogočijo.

Prvo sejo pozameznih odsekov morajo sklicati in sicer ad 1. g. **Svetek,** ad 2. g. **Kukar,** ad 3. g. **Svetek,** ad 4. g. **Sušec,** ad 5. g. **Lilleg** in ad 6. g. **Drol.**

3.

Predsednik »Hranilnega in posojilnega konsorcija javnih nameščencev in upokojencev g. **Podgornik** se je zahvalil Osr. Zvezi za vabilo na glavni zbor delegatov ter naglašal neobhodno potrebo smotrenega sodelovanja Osr. Zveze s »Hranilnim in posojilnim konsorcijem«. Osrednja Zveza potrebuje tudi gospodarskih delavcev, ki ji bodo

prinašali gmotnih koristi. Zato apelira na podporo Osr. Zveze in nje najožji spoj s »Hranln. in pos. konsorcijem«. Njegova izvajanja kakor tudi globoko zasnovani referat tajnika »Hraniln. in pos. konsorcija« g. **Rostana** (objavljamo ga posebej) so našla pri delegatih simpatičen odmev in razumevanje. Osrednja Zveza bo po gospodarskem odseku storila vse, kar je v njeni moči, da se gospodarskim zasnovam »Hran. in posojil. konsorcija« ugladi pot med vse organizacije drž. nameščencev v Sloveniji. — ***Joža Bekš.***

Ivan Rostan:

Naš dom.

Nam, državnim nameščencem se pač ne more očitati, da nimamo zmisla za organizacije. Toliko jih imamo, da izgleda, kakor da smo oboroženi od nog do glave. Vendar je čudno to: kadar smo jih pognali v boj — so odpovedale na celi črti. Med drugim naj omenim le sedanji uradniški zakon, ki nas je bridko razočaral. A prišlo je drugo, še hujše razočaranje. Vsi napori naših organizacij, da bi prepričale merodajne činitelje o nedostatnosti novega zakona in o nevzdržnosti našega položaja, so ostali breuspešni. Taki neuspehi zelo kvarno vplivajo na enotnost in disciplino organizacij. Ne samo, da vzbujajo nezadovoljstvo med člani, ampak člani tudi izgube zmisel za etične vrednote organizacije in vero v lastno moč. Še nikoli, kar pomnim, ni bilo v naših vrstah toliko neorjentiranosti, desinteresiranosti in labilne utrujenosti. Ne rečem, da ne leže ti neuspehi ponajveč v zunanjih, političnih vzrokih, a tako veliki bi pa navzlic vsemu vendarle ne smeli biti. Nekaj v organizacijah ni v redu.

Nehote se nam zastavlja vprašanje: Čemu pa imamo organizacije, če ž njimi nič ne dosežemo?

Predvsem ne smemo prezreti, da imajo v rokah obiast, rezati nam kruh ljudje, ki imajo čisto svoje vrste mišljenje glede uprave, pa tudi glede večine uradništva, ki je orientirano na zapadno evropsko mentaliteto. Tudi način, kako se nam deli ta kruhek, naredi vtis, kakor da smo vsi javni nameščenci za državo nepotreben balast, ki nam ne gre nič po zakonu, ampak se nam pač nekaj dá iz golega usmiljenja.

Takozvana državna zaščita, ki smo je deležni v obliki plače, je v resnici bolj podobna miloščini. Pa najsi bi nam garantirali to plačo še tako dobri zakoni. nas ne bi mogla trajno zadovoljiti, ker se fiksni plačilni sistem, na katerega se opira, ne regulira sproti razmeram in vsakokratnemu življenjskemu položaju uslužbencev primerno..

Razočaranja niso nikdar in nikjer izključena, ne smemo pa biti nanja nepripravljeni. Neuspehe v eni smeri moramo paralizirati z umestnimi poizkusi drugod. Zato tudi ni priporočljivo, da bi bilo položeno težišče naših organizacij zgolj v borbo z našim delodajalcem, ker v neenakem boju z močnejšim nasprotnikom lahko omahne roka, ki bi lahko segla drugam po ono, kar nam še manjka do naše popolne socialne zaščite.

Je pa borbenost lepa čednost. Borbene organizacije imajo po večini političen temelj. Na zunaj učinkujejo uspešneje, — a so nevarno orožje. Poznam nekaj organizacij, ki so nekoč tudi malo koketirale s takimi mislimi. Pa jim ni bilo dobro, ker ni bilo pogojev za to, teh pa tudi danes še ni. Zato naj ostanejo naše organizacije to, kar so: stanovske, strokovne, ki imajo v prvi vrsti namen, da sotrudno in soodločujoče služijo naši zasebni inicijativi v dosego vsestranske zaščite.

Organizacije torej niso odveč — samo tako-le za parado — so življenjskega pomena, toda njih vodilna misel mora biti — samopomoč. Ako se nam posreči, pripraviti jih do te edino pravilne orijentacije, potem prenehajo biti brezdušni stroji, same sebi namen, ampak jih bo prevevala tista notranja vzajemnost, ki prilagoduje drugo drugi, da druga druge ne izključuje, ampak dopolnjuje tako, da vse skupaj tvorijo enoto, ki šele producira koristno delo za splošnost.

Resen položaj našega razreda zahteva velikih dejanj. Nujna je najširša koncentracija vseh naših stanovskih in gospodarskih edinic. Individualna stremljenja ujedinjenih celic se morajo podvreči eni sami mogočni volji, ki vse svoje člane enotno usmerja in jih, vzbujajoč v njih stanovsko disciplino in energijo, vzgaja ter usposablja za pravo stanovsko kulturo.

Danes so razmere za uradništvo zelo neugodne. Samo v sebi razdvojeno, med seboj sprto, igrača valov modernega industrijalizma in materijalizma, izgublja tla pod seboj in prepušča svojo usodo slepemu naključju. Faktor, ki bi s svojo veščo roko odločilno posegel v ta kaos, ne more biti nobeden drugi kakor velika, smotreno urejena in dobro fundirana kreditna ali gospodarska zadruga.

Za nas v Sloveniji bi po mojem mnenju mogel biti to samo »Hranilni in posojilni konsorcij javnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani« s svojimi nad polstoletnimi tradicijami pozitivnegga, praktičnega, zadružnega in stanovsko-kulturnega dela. Prepričan sem, da ima le ta vse pogoje, da izvede s pomočjo sebi vdanih zaveznic in sotrudnic, t. j. stanovsko zavednih strokovnih organizacij, enotno fronto, ki dosledno mora prinesti izboljšanja našega socijalnega in gospodarskega položaja.

Upravni odbor konsorcija si je na osnovi najnovejših zadružnih pravil začrtal velikopotezen delovni program, ki temelji na gospodarskih in socijalnih principih, in se je odločil, da ga izvede do skrajne doslednosti. Ta program obsega v gospodarskem pogledu razširjenje kreditnih poslov, ki so bili doslej omejeni le na dovoljevanje osebnega kredita tudi na hipotekarne, aprovizačne in druge kreditne posle.

V socijalnem oziru pa bo pospeševal ekonomske koristi članov s tem, da bo iz čistega donosa teh kreditov in potom zbiranja prostovoljnih prispevkov, hranilnih vlog, zadružnega kredita, pa tudi finančnih operacij ustanavljal potrebne sklade, iz katerih bi se osnavljale socijalne, dobrodelne in zdravstvene ustanove v korist članom. Člani uprav neoa odbora, sami navdušeni bojevniki zadružne ideje, pa omenjenih dobrodelnih skladov ne bodo samo dotirali z določeno vsoto, ki naj bi se postavila vsako leto v proračun, ampak jamčijo tudi za to, da se bodo ti skladi množili in rastli. V to je potreba še posebnih akcij, ki jih bodo vodili nalašč za to izvoljeni odseki in eksperti, ki končno tudi prevzemo upravo skladov v svoje roke.

Konsorcj hoče take akcije materijalno na vso moč podpirati. V ta namen bo razpisoval nagrade za najboljše načrte in pravilnike, ki naj urejajo, kako se ti skladi tvorijo, propagirajo in uporabljajo. Financiral bo tudi najrazličnejše prireditve in podjetja, ki se osnujejo z namenom, da bo započetim akcijam uspeh zagotovljen. Naravno, da bo ta zdrava zadružna misel polagoma objela vse naše stanovske oroanizacije in posvetila tudi v zadnji kotiček naše domovine, kjerkoli služi kak javni nameščenec.

Kardinalna točka, ki jo je postavil upravni odbor konsorcija v svoj program, pa je projekt z g r a d b e, ki bi bila viden znak, simbol ideje celokupnega zedinjenega drž. nameščenstva Slovenije, to je projekt zgradbe našega lastnega doma — »U r a d n i š k e g a d o m a« v Ljubljani!

Naš dom! On bo tisto ognjišče, okrog katerega se bo v bodoče zgrinjalo vse naše družabno, gospodarsko in idejno življenje. tu snovali načrte za borbo v dosego naših žina; tu sem se bomo zatekali v posvete; tu snovali načrte za borbo v doseoo naših pravic; tu se navduševali, veselili in t ugovali; tu se bodo koncentrirale vse naše gospodarske in kulturne vrednote in gojijo stanovsko čustvovanje. Tu bo v resnici žarišče naše prave stanovske kulture, čije tradicije naj se podedujejo iz roda v rod.

Ta zgradba mora biti torej tudi namenu primerno zgrajena in opremljena. V njej bi imeli poslovne prostore: Hranilni in posojilni konsorcij, nabavljalna centrala, pisarne in zborovalnice raznih organizacij, pisarne uradniške zbornice; nadalje ne sme manjkati velika zborovalna dvorana za shode, prireditve in predavanja in knjižnica; ostali prostor pa bo odmerjen za uradniška stanovanja, domačo lekarno, domačega zdravnika, uradniško obednico in za prenočišča za zunanje nameščence.

Pri vsej naši šibkosti in mizeriji je načrt izvedljiv po principih kolektivne organizacije kapitala in dela. Podrobni končni načrt, zlast v finančno tehničnem oziru pa more biti le plod poznejših najširših razgovorov vseh organizacij. Ampak izvedli ga bomo vsi skupaj, saj bo to naš dom, naša last.

Rad se spominjam nazaj v ona zorna dijaška leta, ko smo po krajcarjih zbirali prispevke, iz katerih se je pozneje sezidala za tedanje čase veličastna palača Narodnega doma v Ljubljani. Kadar grem mimo, se mi zdi, ko da bi bil v teh zidinah tudi košček mojega lastnega jaza. V resnici so bili ti domovi simbol vsega slovenskega naroda in njega last. Kakor mali otočci so bili ti domi, na katere se je zatekel slovenski narod pred tujo poplavo in tako rešil svojo bitnost in kulturo do današnjega dne. Kar pomenijo Narodni domovi v narodno političem oziru za ves narod, to bi v stanovsko kulturnem oziru bil uradniški dom za del tega naroda, in to ne najslabši, za intelektualno državno delavstvo. Imelo bo svoj dom, ker si ga bo zgradila sebi s a m o, če bo zavedno.

Uverjen sem, da bo isti slovenski javni nameščenec, ki je po prevratu podal toliko dokazov požtrvovalnosti, nesebičnosti in vdane ljubezni do naše nove države, vedel, kaj mu je storiti tudi v tem primeru, ko gre za njegov osebni ponos in čast. Prav je, da vsi, ki služimo državi, damo njej, kar največ moremo. Ne smemo pa pozabiti, da smo dolžni tudi sebi dati vsaj najmanj toliko, kar

Pred nakupom za jesensko in zimsko sezijo opozarjam, da si ogledate mojo krasno zalogo modnega blaga za damske in moške obleke če kega, angleškega in francoskega izdelka. isto drugih zimskih potrebščin. — **V zalogi perje in puh.** — Na obroke proti jamstvu.

Reelnost **Reelnost**

Janko Češnik, **LJUBLJANA, Lingarjeva ulica.**

moramo. To je tisto malo »sacro-egoizma«, iz katerega črpata duša in telo, da si krepita svoje sile in jih usposabljata za težke in odgovorne posle v službi države.

Trdna je moja vera v veliko bodočnost konsorcija in v uresničenje njegovih smelih načrtov. Zato pozdravljam vse tiste, ki ga hočejo podpirati, da postane res tisti »Ante murale« — ki bo našemu stanu v gmotno in moralno oporo.

Zato na okope, tovariši!

Tudi glas vpijočega v puščavi.

Ne »vpijemo«, ampak že »tulimo«; to je bolj prikladen izraz. Pod naslovom: Kaj je z revizijo ur. zakona, razvrstitvene uredbe; kaj je z »razliko«?, prinaša Čin. Glasnik nastopni obupen dopis, ki se nam dojmi tembolj značilen, ker ga prinaša glasilo Gl. Saveza, na katerega pada — bi nekako rekli — vsa odgovornost za neuspehe, ker je voditelj vseh pokretov za zboljšanje našega položaja. »Justicus) (menda soodgovorni urednik) piše:

Že tolikokrat smo se obrnili na merodajne, da naj urede naše vprašanje, pa evo, nič in nič. Nekaj časa so obetali, da se bodo lotili tega vprašanja, sedaj so pa izostale tudi obljube. Edina uradniška komisija (ah, te komisije!) pri ministrstvu pravde urejuje na videz nekake podatke za izmeno in spopolnitev zakona in razvrst. uredbe. Kakor pa kaže, trajalo bode to urejevanje še dolgo, dolgo časa in težko, da bi bilo iz vsega tega kaj. Usoda hoče pač, da uradništvo propade, ne samo materijalno, pač pa — in to je najbolj žalostno — tudi moralno: Sila okolnosti je tolikšna, da moramo brezpogojno kloniti, a samo vsled brezvestnosti in ničvrednosti drugih. Merodajni, ki so odgovorni za vse, karkoli se zgodi v državi, naj pazijo, kam vodi ta pot. Naši kolegi na Francoskem, Češkoslovaškem in drugje so dosegli po nekoliko poizkusih v najkrajšem času zboljšanje svojega gmotnega položaja; mi pa nismo dosegli po preteku že dveh let niti onega, kar nam gre po zakonu! Kakor je sedaj jasno, nam bode služila ona nesrečna »razlika« še dolgo vrsto let kot grd primer. Nihče več ne sme nanjo računati in če je tudi bogzna kako težko pričakuje. Zato je imperativna dolžnost Gl. Saveza, da sprejme v program vsega svojega delovanja vsa ta pereča vprašanja glede revizije uradniškega zakona, razvrstitvene uredbe in glede končnega izplačila dolžne »razlike«; dovolj je že čakanja in potrpežljvosti.

Nikakor ne moremo umeti, da zamorejo biti merodajni tako ravnodušni napram uradništvu, ko je vendar jasno kot beli dan, da ima od dobro plačanega in vestnega uradniškega aparata koristi pač samo državna uprava. Čemu si nakopavati na glavo tolikšno odgovornost in dopuščati, da se širi med uradništvom od dne do dne večja nezadovoljnost, v administraciji pa vedno silnejši kaos, vse to pa samo zbog zanemarjanja uraniškega vprašanja? Ugodite našim težnjam vsaj toliko, koljkor so tu učinile naše sosedne in celo »premagane« države! Kako naj zavlada red in napredek v državi, če se morajo njeni organi uradniki stalno boriti s težavami, ki butajo vanje vsepovsodi v težkem boju za življenje njihovih družin in za svoj lastni obstanek? O, vi odgovorni, pomislite nekoliko in priskočite nam na pomoč, sicer bode prepozno! Velik je greh, ki ga delate s svojo lahkomiselnostjo nad državo, pa tudi nad seboj, kajti vsakega potrpljenja je enkrat konec. —č

Josip Beguš.

Naše zadruge in davek na poslovni promet.

(Konec.)

Upravno sodišče je namreč naziranja, da davek na poslovni promet po svoji naravi sploh ni posredni ali konzumni davek, temveč neposreden davek. K temu naziranju je privedlo naslednje razmotrivanje. Pri prometnem davku so davčni vir posamezni, sporadični dohodki, ki jih pridobivajo državljani v gospodarskem, prometnem obratu. Davčni objekt je v smislu določil tega zakona sam, oziroma posamezni prometni akti, država se drži teh prometnih aktov, da tistemu, ki jih izvršuje, naloži davek, in sicer radi tega, ker smatra, da taisti pridobivajo dohodek. Oseba, ki izvršuje promet, ni samo davčni plačevalec, nego tudi direktni davčni obvezanec, davčni destinatar, kateremu je davek določen. Gre tedaj za direktni prometni davek. Na tej naravi prometnega davka ne more ničesar spremeniti okolnost, da se lahko prevali ta davek s tem, da se ga vkalkulira v ceno blaga, ki je predmet prometa. Čl. 6 zakona o davku na poslovni promet izrečno prepoveduje, da bi se davek smel prevaljevati s posebnim računanjem kupcu poleg odškodnine, nego davek mora biti obsežen (kalkuliran) v ceni blaga. Notorično pa je, da trgovec vsak drug davek vkalkulira pri določitvi cen za svoje blago, tako donosnino, dohodnino, carino itd. Takšna vkalkulacija tedaj nastopi skoraj pri vsakem davku in ni nikakšna posebnost davka na poslovni promet, iz ktere bi se moglo zaključevati, da je isti posredni davek. Nepravilen je torej zaključek toženega oblastva, da nosi davek na poslovni promet po tendenci zakona konzument blaga, dočim ga nabavljalne zadruge le odpravljajo. Davek nosi po zakonu tisti, ki izvršuje promet, ki je predmet davka, ne pa tisti, ki kupuje oziroma konzumira kupljeno blago, ker on v nobenem oziru ne izvršuje prometa v smislu prodaje blaga.. Pri posrednih (konzumnih) davkih je pa blago, ki je predmet produkcije ali prometa, obenem davčni objekt, to je bistvena razlika. Iz konzuma blaga se nekako indirektno sklepa na davčno zmožnost in dohodek konzumenta, dočim je pri davku na poslovni obrt zadet dohodek iz prometa direktno pri osebi, ki ta promet izvršuje, ker se smatra promet kot faktičn' ali domnevani vir dohodkov. Davek iz prometa je namenjen direktno tistemu, ki posamezne prometne akte izvršuje in iz njih sporadične dohodke dobiva, pri konzumnem davku pa ne morda osebi, ki producira ali prodaja konzumno blago, nego tistemu, ki ga konzumira. Pri davku na poslovni promet se torej oseba davčnega destinatarja krije z osebo davkoplačevalca, dočim so pri indirektnih davkih obe funkcije ločene po različnih osebah.

Tolžbi je tedaj moralo upravno sodišče v celem obsegu ugoditi in upravni akt radi nezakonitosti razveljaviti.

Radi tega ni smatralo upravno sodišče za potrebno, da bi se spuščalo v razmotrivanje nadaljne tožbene točke, da nabavljalne zadruge niso obvezane plačevati davek po samem zakonu o davku na poslovni promet, ker zadruge prometa, kakor ga predvideva čl. 1 ravno citranega zakona, ne izvršujejo.

Celje, dne 30. septembra 1925.

Vrtačnik s. r.

Vestnik.

OPOZORILO

Ker vkljub neprestanim pozivom in prošnjam uprave zaostanki na naročnini vedno naraščajo, sklenila je uprava pobrati zaostalo naročnino pri *naročnikih v Ljubljani* po posebnem pooblaščencu. Le-ta bo imel izkaz vseh naročnikov, ki so z naročnino v zamudi. V izkazu bo točno označen čas, od kedaj je naročnina v zamudi in s kolikim zneskom računano vri vseh do **31. decembra 1925.**

Vsa dana plačila so vpoštevana, tako, da znači označeni znesek pri vsakem zamudniku svoto, *ki bo z 31. dec. 1925 še na dolgu.*

Prosimo nujno vse gg. naročnike, katere obišče naš pooblaščenec, da poravnajo dolžne zneske, ker je sicer upravi nemogoče vršiti svoje obveznosti. Tovarišem naročnikom izven Ljubljane smo označili zaostanke, narasle do 31. decembra t. l. poleg naslova pri štev. 27, kateri smo priložili tudi položnice. Prosimo jih nujno, da se končno vendarle zdramijo in nam nakažejo dolžne zneske. Kdor ne more celega zneska poravnati, naj poravna vsaj polovico, ostanek pa z novim letom. Uprava.

Širša seja delegatov Glav. Saveza v Beogradu. Glavni Savez v Beogradu je končno vendarle izpregledal. Pod pritiskom naše in dalmatinske Osrednje Zveze je sklical širšo sejo delegatov iz vseh centrov za 26. november t. l. 21. t. m. je prejela Osrednja Zveza od Glavnega Saveza brzojavni poziv, nakar je nje glavni odbor 23. t. m. sklenil, da se te seje naša O. Z. udeleži po svojem predsedniku M. Lillegu. Ker nas je Glavni Savez zaprosil, da odpošljemo dva delegata, blagajna Osrednje Zveze pa je malone prazna, je glavni odbor Osrednje Zveze pooblastil z zastopstvom tudi rač. direktorja g. Kukarja, ki kot predsednik »Saveza računarskih činovnika« zastopa še posebej tudi to zvezo. Predsedniku Lillegu je dal glavni odbor potrebna navodila. Pred vsem je njegova naloga ugotoviti, kakšne korake in s kakšnim uspehom je podvzela uprava Glavnega Saveza izza meseca aprila t. l. dalje. Z vso energijo mora poskusiti, da uveljavi znano resolucijo ljubljanskega kongresa (izplačilo razlik, zvišanje stanarine, prevedba kronskih upokojencev v dinarske, oprostitev državnih nameščencev od plačevanja komorskih doklad, uvrstitev Ljubljane in Maribora v I. draginjski razred, razširjenje olajšav za železniške vožnje, objava pravilnika za podeljevanje predjemov na osebne prejemke, izplačevanje neokrnjenih draginjskih doklad našim upokojencem, ki žive v inozemstvu, posebne doklade državnim nameščencem-rezervnim oficirjem za čas orožnih vaj itd.). Zanimati se mu bo za revizijo zakona o civilnih državnih uradnikih v zvezi z razvrstitveno uredbo in za usodo dotične ankete, ki nam jo je vlada svoj čas obetala. V to svrho je prevzel dolžnost, da skuša zainteresirati za naše težnje s pomočjo uprave Glavnega Saveza **merodajnejše člane vlade ter načelnike parlamentarnih klubov.** (Opozarjamo, da ta širša seja delegatov Glavnega Saveza **ni identična z izredno skupščino Glavnega Saveza,** ki jo je ponovno zahtevala naša Osrednja Zveza, da pa ima namen, v prvi vrsti sondirati teren ter na temelju izvestnih končnih konkretnih sklepov pripraviti vse potrebno za nadaljnje delo.) V programu misije preds. Lillega je tudi popolna reorganizacija Glavnega Saveza in vseh pokrajinskih zvez. V dosego tega cilja bo moral preds. Lilleg sprožiti vprašanje **novih modernih statutov** za Glavni Savez ter **enotnih** pravil za vse pokrajinske zveze. Zainteresirati se mu bo tudi za izp kojnin in drugih pripadnin za dobo pred 1. aprilom t. l. ter bo v to svrho skupno s predstavniki Glavnega Saveza interveniral pri generalni direkciji državnega računovodstva, da se za izplačilo pokojninskih zaostankov slovenskim drž. upokojencem vsaj za bodočo proračunsko dobo (december 1925 — marec 1926) na parti i 55. rezervira potrebni kredit. Na širši seji delegatov se bo obravnavalo tudi o trdotah dvanajstinskega zakona za navedeno dobo (čl. 26. in 27.), ki obeta državnemu nameščenstvu v obliki prispevkov za pokojninski fond itd. kaj nevesele božične praznike. (Pripomnimo, da je Glavni Savez na našo brzojavko z dne 18. t. m. v tej stvari že vložil protest.) G. Lilleg bo **s posebno akcijo** osvežil tudi še vedno nerešeno vprašanje kronskih upokojencev, za kar so ga naprosile vse tri sloven-

Neprekosljivi so le
EXCELLA
šivalni stroji
Nedosežni v konstrukciji in materialu.
Izredno nizke cene.
Oglejte si jih pred nakupom!
J. GOREC, Ljubljana
(palača Lub. kreditne banke.

ske organizacije upokojencev. — Oba delegata sta odpotovala v Beograd 24. novembra. Razume se, da bomo o uspehih odnosno o neuspehih poročali. — Š.

— TOVARNA ČEVLJEV *PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete.* Prodaja na malo: **Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkoga ulica 3; Beograd, Knez Mihajlova ul. 44.**

VAN KASTER CACOA

Je vendar najboljši!

Originalne (prave) potrebščine za

„Opalograph"

Barvne trakove, ogljen-, indigo, povoščeni papir podloge za stroje, kopirne zvitke, razmnoževalne barve, konceptna držala.

LUD. BARAGA, Ljubljana,

Selenburgova ulica Šelenburgova ulica.

Ivanka Stegnar

modistka,

Ljubljana, Rimska cesta 10,

priporoča svojo zalogo damskih klobukov.

Uradništvu primeren popust.

Popravila točno in ceno.

Perje in puh

C. J. HAMANN

= Ljubljana, Mestni trg 8. =

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

:: Gostilna pri „Kolovratu" ::

Ljubljana, Pred škofljo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenjska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

Najboljši šivalni stroji in kolesa edino le

Josipa Petelinca

znamka

Gritzner in Feniks

za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana

bližu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko Telefon 913 Na malo

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

se priporoča.

Najnižje solidne cene.

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča tvrdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

A. & E. Skaberne

Ljubljana.

Manufakturna in modna veletrgovina.

Solidno blago. Nizke cene.

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred Škofijo 19

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba

Popravila, preobleke.

Tovariši! Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujte le lokale, ki inserirajo v „Našem Glasu".

Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Josip Olup, Ljubljana,

Na vogalu Stari trg št. 2

Trgovina z manufakturnim blagom in oblekami domačega izdelka ki se izvršujejo po najnižjih cenah tudi po naročilu — Blago se dade proti garanciji tudi na obroke.

Priporoča tudi svojo gostilno **„Pod Trančo"** kjer se točijo najboljša dolenjska in štajerska vina.

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrdka ustanovljena leta **1888.**

Solidna in točna postrežba.

F. Szantner, Ljubljana

Šelenburgova ul. 1.

Specijalist za ortopedična in anatomična obuvala in trgovec s čevlji.

Razširjaj e „Naš Glas"!

Kurivo

dobavljeno na dom:

trboveljski kosovec, tona Din 425·—, drva po brezkonkurenčni ceni.

J. Pogačnik

Pisarna: **Vrhovčeva ul 11.**

Skladišče: **Resljeva cesta 22.**

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Pri J. Trpinu

v Mariboru na Glavnem trgu št. 17

se najlažje kupi perilo, obleke, dežnike itd. **ker je res prav poceni.**

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem, pisarniškimi in šolskimi potrebščinami

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Prvovrstno blago in zmerne cene

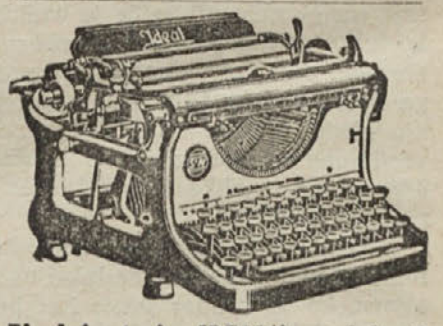

Pisalni stroj „IDEAL" modela C

najmodernejše konštrukcije.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

Najnižje cene!

Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani

priporoča svojim članom nakup najfinejše bačke moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, dišav, južnega sadja in sploh vsega špecerijskega in kolonijalnega blaga. — Pri večjem odjemu izredne cene. — Velika izbira **dežnikov** in **predpražnikov.** Izdeluje najfinejše in najtrpežnejše **čevlje vseh vrst** po meri in naročilu. —

Kdor kupuje v zadrugi, kupuje pri sebi!

Državni uslužbenci, kupujte v svoji zadrugi!

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo v Ljubljani.
Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.